

Studiju procesa kvalitātes izvērtējums LSPA studentu skatījumā

Monta Jakovleva, *Latvian Academy of Sport Education*

Kopsavilkums. Rakstā analizēti Latvijas Sporta pedagoģijas akadēmijas profesionālās programmas 2.studiju gada studentu viedokļi par studiju procesa realizācijas kvalitāti. Darba gaitā izmantota studentu aptauja, kurā iekļauti jautājumi par profesionālās programmas īstenošanu kopumā un apgūtajiem studiju kursiem, izvērtējot to realizācijas kvalitāti atbilstoši piedāvātajiem vērtēšanas kritērijiem. Izvērtējot studiju procesa realizāciju, studējošajiem piedāvāti vairāki teorētiskie aspekti, kuri sekmē kvalitatīvu studiju kursu apguvi. Secinājumos sniegti studentu priekšlikumi par studiju procesa uzlabošanas virzieniem.

Atslēgas vārdi: studenti, studiju process, studiju programma, izglītības kvalitāte.

Mūsdienās visā pasaulē aktuāli ir jautājumi par izglītības sistēmas pilnveidošanu un kvalitātes uzlabošanu [1].

Reaģējot uz straujajām pārmaiņām, augstākās izglītības iestādes Latvijā pilnveido studiju programmu saturu, uzlabo studiju kvalitāti, nodrošinot izglītības sistēmas modernizāciju, būtiski uzlabojot pamatus mūsdienīgu zināšanu un kvalifikāciju apguvei.

Studiju kvalitātes paaugstināšanas nepieciešamība izriet arī no piemērošanās Boloņas deklarācijas kritērijiem – ātrāka studentu gatavība darba tirgum, vienlaicīgi palielinot izglītības kvalitāti, atvieglojot mācību vielas apguvi ar modernās tehnikas ieviešanu. Tas nozīmē, ka augstākās izglītības sistēmā norisinās pārmaiņas. Pārmaiņas izglītībā - jaunas kvalitātes nepieciešamība, kas veidojas sabiedrības attīstības gaitā un izpaužas kā nepārtraukts process [2].

Arī darba tirgū pastāvošā konkurence rada nepieciešamību pēc studiju procesa pilnveidošanas katrā augstskolā, lai izvēlētos profesijas ietvaros nodrošinātu augstskolu absolventiem nepieciešamās kompetences.

Izglītība pārmaiņām: ilgtspējīgas attīstības mācīšanas un mācīšanās rokasgrāmatā norādīts, ka „izglītība paaugstina cilvēku labklājību un ir izšķirošs faktors, veicinot cilvēku aktīvu darbību un atbildīgu sabiedrības dalībnieku veidošanos” [3].

Pedagoģijas terminu skaidrojošā vārdnīcā ir dota sekojoša izglītības termina definīcija: „Izglītība – mērķtiecīgi organizēta sabiedrības vēsturiskās pieredzes, kultūrvērtību apgūšanas, pārmantošanas, sistematizētu zināšanu un prasmju apguves, personības īpašību veidošanas un veidošanās joma, atbilstošu praktisku darbību kopums un rezultāts. Izglītības process ietver personības veidošanas un veidošanās darbību, mācību un audzināšanas darbību vienotību. Izglītības rezultāts ir personas iegūto zināšanu, prasmju pārlicību, attieksmju, kultūrvērtību, personības īpašību kopums” [4].

K.Liepiņa zinātniskajā rakstā „Augstākās izglītības kvalitāte” atzīmē, ka izglītības kvalitātes traktējums, un tās atsevišķie aspekti atrodas sarežģītās savstarpējās mīksakarībās, ko grūti definēt. Izglītības kvalitātes raksturošanas problemātika saistās ar faktu, ka sabiedriskajām grupām (docētājiem, studentiem), kas piedalās pašā studiju procesā, izvērtē vai izmanto tā rezultātus, ir atšķirīgi priekšstati par izglītības kvalitāti un tādēļ tai tiek izvirzītas atšķirīgas prasības [2].

A.Rauhvagers sniedz sekojošu izglītības kvalitātes definējumu. Izglītības kvalitāte – pazīmju un īpašību kopums, kas raksturo izglītības kā procesa un izglītības kā rezultāta atbilstību sabiedrības un indivīda prasībām un vajadzībām [5].

Raksturojot Eiropas izglītības attīstību, UNESCO Starptautiskā komisija ziņojuma ”Izglītība divdesmit pirmajā gadsimtā” ievadā uzsvēra komisijas vienprātīgo viedokli, ka izglītība ir nepārtraukts zināšanu un prasmju uzlabošanas process. Ziņojumā noteikti augstākai izglītībai svarīgākie uzdevumi: atbilstība mūsdienu prasībām, internacionalizācija un kvalitāte, kura raksturota kā visaptveroša koncepcija, kas ietver visas augstākajai izglītībai specifiskās funkcijas un darbības veidus.

No visiem izglītības darbības aspektiem, kas norādīti UNESCO starptautiskajā ziņojumā, trīs ir sevišķi svarīgi izglītības kvalitātes raksturojumā:

- 1) akadēmiskā personāla kvalitāte, ko nosaka pietiekami augsta mācītspēku un pētnieku kvalifikācija, un novitātēs balstītu un sabiedrības pieprasījumam atbilstošu izglītības programmu kvalitāte;
- 2) studentu sagatavošanas kvalitāte, ko masu augstākās izglītības apstākļos var sekmēt, veicot pārdomātu karjeras izvēles orientāciju un studējošo motivāciju;
- 3) augstskolu infrastruktūras un fiziskās vides kvalitāte tās funkcionēšanas apstākļu daudzveidībā [6].

Profesorei A.Ābele akcentē uzmanību uz to, ka studiju procesā izšķirošā nozīme tomēr ir paša studenta kā personības pašattīstībai un pašrealizācijas vajadzības apmierināšanai, jo studiju procesa efektivitāti nosaka ne tikai pareizi izvēlēts pedagoģiskais saskarsmes stils un kompetence no pedagoga puses, bet arī gatavība darboties no studentu puses [7].

Studenta apzināta darbības pašregulācija izpaužas nevis kādas darbības prevalēšanā (intelektuālās vai fiziskās) bet tieši kustību aktivitātes optimizēšanā augstākās personības pašrealizācijas sasniegšanai. Pēc A.Ābeles atziņām, noturīgas un mērķtiecīgas dzīves darbības pašregulācija veidojas tikai augstākajā apzinātas darbības pašregulācijas mīksakarības līmenī. Fiziskā un intelektuālā mīksakarības izpausme apzinātas darbības pašregulācijas līmenī liecina par garīgi

attīstītas un fiziski pilnvērtīgas personas veidošanos ar labu veselību un augstām profesionālām darbaspējām. Intelektuālā un fiziskā mīļākārības veidošanās aizsākumi notiek paradumu līmenī, bet noturīgumu tā sasniedz tikai apzinātas darbības pašregulācijas līmenī, kas arī norāda uz studiju augstāku kvalitāti [7].

Studenti ir nozīmīgākā augstākās izglītības daļa, līdz ar to tiem būtu aktīvi jāiesaistās studiju procesa sistēmas pilnveidē, jo viens no studentu būtiskākajiem jautājumiem ir izglītības kvalitāte. Ja kvalitāti definē kā atbilstību normām, prasībām vai izvirzītajiem mērķiem, tad augstākās izglītības kontekstā tās ir prasības pret augstskolu, studiju programmām, docētājiem un studentiem. Lielākoties studenti ir iesaistīti augstskolas kvalitātes nodrošināšanas sistēmā, bet ne vienmēr viņi apzinās, ka tiem, kā augstskolas personālam, ir tiesības un pienākums iesaistīties studiju procesa kvalitātes pilnveidošanā [2].

Arī Latvijas Sporta pedagogijas akadēmijā, lai veiktu pasākumus studiju kvalitātes uzlabošanai, studenti tiek aicināti vērtēt apgūtos studiju kursus, kā arī citus rādītājus, kas saistīti ar izglītības un studiju procesa kvalitāti. Studiju procesa saturs, kvalitāte un īpatnības lielā mērā nosaka studentu aktivitātes studiju laikā. Mācību vides uztvere, tās stāvokļa un kvalitātes vērtēšana veido studentu attieksmi (pozīciju) pret studijām. Jāpiekrīt I.A.Studentam, kas šajā ziņā atzīmē, ka „ikviens indivīds no savas puses ietekmē to sociālo apkārtni, kādā viņš dzīvo, un tātad arī sociālā apkārtnē ietekmē katru indivīdu, kas atrodas tās vidē. Ietekme tātad ir savstarpīga” [8].

Balstoties uz minētajām atziņām, pētījuma uzmanības centrā ir nepārtraukta dialektika, tieša un atgriezeniska saite starp augstskolu un tās studiju procesu kā studentu darbības ietekmējošu faktoru un viņu apmierinātību ar studijām.

Pētījuma mērķis: noskaidrot studentu viedokļus un

attieksmes par studiju procesa realizācijas kvalitāti un uzlabošanas virzieniem.

Pētījums notika Latvijas Sporta pedagogijas akadēmijā 2008. gada maija mēnesī, kurā piedalījās profesionālās programmas 2. studiju gada studenti.

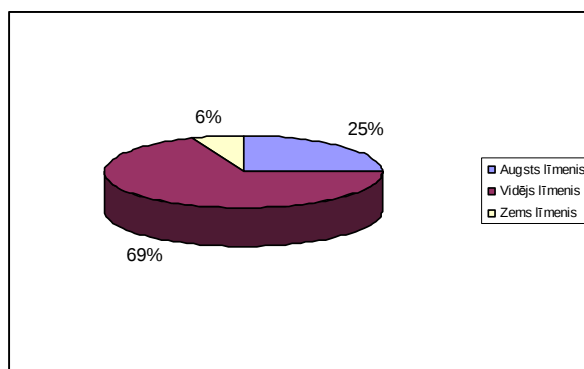
Pētījumā izmantota aptaujas metode – anketēšana un matemātiskās statistikas metode.

Pētījumā tika izmantota aptaujas anketa, kurā ietverti jautājumi: par profesionālās programmas īstenošanu kopumā; par apgūtajiem studiju kursiem, izvērtējot to kvalitāti (atbilstoši piedāvātajiem vērtēšanas kritērijiem); par sadarbību ar mācītājiem; par studiju procesa nodrošinājumu ar mācību literatūru un metodiskajiem materiāliem; par interneta iespēju izmantošanu studiju procesā; par vieslektoru piesaisti studiju procesam, kā arī par nozīmīgākajiem studiju procesa faktoriem, sekmīgai studiju kursu apguvei.

REZULTĀTI

Lai noskaidrotu LSPA profesionālajās programmas 2.studiju gada studējošo viedokļus un attieksmes par studiju procesa realizācijas kvalitāti, tika veikta aptauja.

Uz anketas jautājumu „Kā vērtējat LSPA 2.studiju gada profesionālās programmas īstenošanu kopumā?” (skat. 1.attēlu), redzam, ka 25% respondentu uzskata, ka programma tiek īstenota augstā līmenī, lielākā daļa 69% respondentu norāda, ka profesionālā programmas studiju priekšmetu īstenošana notiek vidējā līmenī, savukārt, 6% respondentu profesionālās programmas īstenošana kopumā neapmierina. Pamatojoties uz studentu doto vērtējumu, manuprāt, nepieciešams aktualizēt pedagogiskās un metodiskās novitātes, kas paredz daudzveidīgāku darba formu un inovatīvo metožu izmantošanu, kā arī studiju kursu satura pilnveidošanu.

1. att. Studējošo atbildes uz jautājumu par attieksmi pret profesionālu programmu kopumā.

Savukārt izvērtējot atsevišķu studiju kursu svarīgumu (studentu skatījumā), ir vērojamas atšķirības atsevišķu studiju kursu izvērtējumā.

Pētījuma rezultāti ļauj secināt (sk. 1.tab.), ka lielākā daļa respondentu (81%) studiju kursu „Sporta medicīna” uzskata par „ļoti svarīgu”, kā arī par „svarīgiem” studiju kursus „Diplomprojekta izstrāde”, „Izvēles kvalifikācija”, „Pielāgotā

fiziskā izglītība” un 2.profesionālās kvalifikācijas praksi, profesionālās kvalifikācijas praksi (sporta skolotājs) un SPP. Savukārt vairākums studentu kā „vidēji svarīgus” atzīmē studiju kursus „Grāmatvedības pamati” (75%), „Izglītība un sports ārzemēs” (47%). Studiju kursu „Smagatlētika” un „Fiziskā sagatavotība” izvērtējums ir manāmi atšķirīgs, jo dalās viedokļi par studiju kursa svarīgumu.

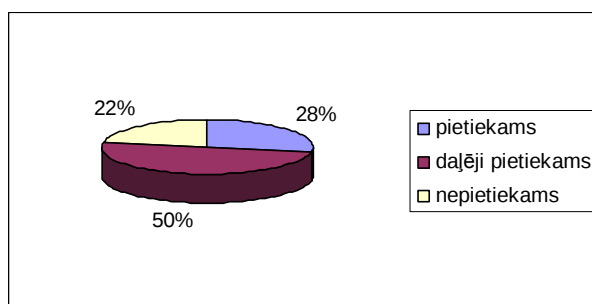
1. TABULA

STUDIJU KURSA SVARĪGUMS STUDENTU SKATĪJUMĀ (%)

Studiju kurss	Ļoti svarīgs	Svarīgs	Vidēji svarīgs	Mazsvarīgs
Sporta medicīna	81	15	4	0
Pielāgotā fiziskā izglītība	12	47	35	6
Grāmatvedības pamati	6	9	75	10
Sporta dejas	16	34	31	19
Lietvedība	12	31	38	19
Tiesību pamati	22	25	35	18
Diplomprojekts	41	31	19	9
Izvēles kvalifikācija	47	41	12	0
Izglītība un sports ārzemēs	3	25	47	24
Smagatlētika	3	35	31	30
2.prof. kvalifikāc. Prakse	38	38	24	0
Prof. Kvalif. Prakse	31	30	26	12
SPP	12	47	19	19
Fiziskā sagatavotība	12	19	36	33

Uz jautājumu „Kāds, Jūsaprāt, ir studiju procesa nodrošinājums ar mācību literatūru un metodiskajiem materiāliem?”, 28% respondentu norāda, ka tas ir pietiekams, 50% respondentu atzīmē, ka studiju procesa nodrošinājums ar

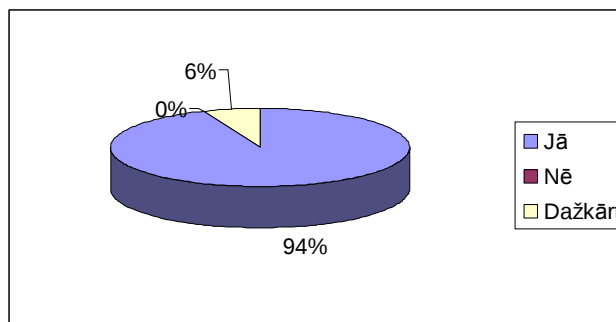
mācību literatūru un metodiskajiem materiāliem ir tikai daļēji pietiekams. Savukārt 22% respondentu, studiju procesa nodrošinājumu ar mācību materiāliem vērtē kā nepietiekamu.

2. att. Studējošo atbildes par studiju procesa nodrošinājumu ar mācību literatūru un metodiskajiem materiāliem.

Izvērtējot sniegtās atbildes par interneta pielietojumu iespējām studiju procesā, redzam, ka 94% respondentu norāda, ka internetu lieto meklējot visdažādāko informāciju studiju

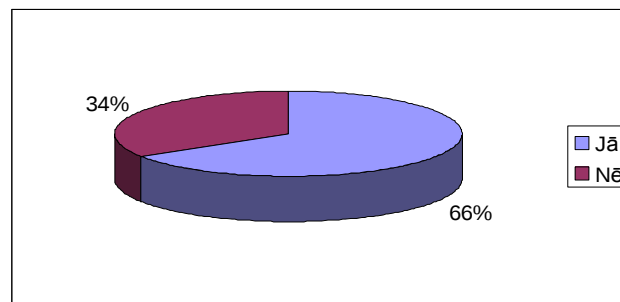
ietvaros un tikai 6% respondentu interneta iespējas izmanto tikai dažkārt (skat. 3.attēlu).

3. att. Studējošo atbildes par interneta pielietojumu studiju procesā.

Analizējot jautājuma atbildes “Vai studiju procesā studiju kursam tiek piesaistīti vieslektori?”, redzam, ka 66%

respondentu norāda, ka studiju kursiem tiek piesaistīti vieslektori, savukārt 34% respondentu atbildējuši, ka “nē”.

4. att. Vai studiju procesā kursam tiek iesaistīti vieslektori.

Vērtējot studiju procesa organizāciju, lielākā daļa LSPA profesionālās programmas studentu atzina, ka tā viņus apmierina - augstākais vērtējums vai gandrīz apmierina.

Izvērtējot studiju procesa realizāciju, respondentiem tika piedāvāti vairāki teorētiskie aspekti, kuri sekmē kvalitatīvu studiju kursu apguvi:

- 1) iegūta izpratne par studiju kursa satura izklāstu un izmantošanas sfērām;
- 2) iegūtas jaunas zināšanas;
- 3) iegūtas problēmu risināšanas pamatmetodes;
- 4) iegūtas prasmes, iemaņas un zināšanas izmantot praksē.

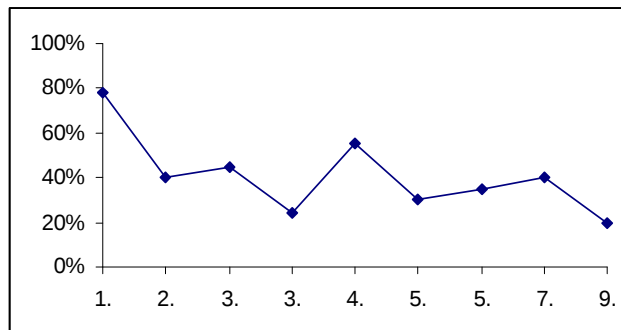
Nozīmīgākie studiju procesa faktori (studentu skatījumā)

1. Kvalitatīva metodisko materiālu pieejamība – 3. rangs
2. Jaunāko tehnoloģiju izmantošana studiju procesā – 5. rangs.
3. Jaunāko mācīšanas metožu izmantošana – 4. rangs.

4. Patstāvīgie darbi docētāju klātbūtnē – 5. rangs.
5. Docētāju kompetence un profesionālisms – 1. rangs.
6. Docētāju sadarbība ar studentiem – 2. rangs.
7. Konsultāciju esamība un pieejamība – 9. rangs.
8. Izmantotā studentu zināšanu, prasmju, iemaņu un attieksmju vērtēšanas sistēma – 7. rangs.
9. Vieslektoru piesaiste studiju kursam – 3. rangs.

Lai izvērtētu studiju procesa realizācijas kvalitāti, respondentiem lūdzām saranžēt (pēc svarīguma) deviņus studiju procesa faktorus, kuri, pēc viņu domām, ir nozīmīgākie sekmīgais studiju kursu apguvei.

Apkopojot studiju procesa faktorus, tika izveidotas sadalījuma rindas, un katrā sadalījumā noteiktas modas (Mo), - visbiežāk sastopamiem faktoriem piešķirtie rangi. Tas ļāva aprēķināt modām atbilstošo studentu skaitu procentos, izveidojot diagrammu (sk.5.att.).

5. att. Studentu sadalījums pēc aspektiem piešķirtiem rangiem (%).

Redzam, ka vislielākais skaits respondentu 78% 1. rangs piešķir faktoram "Docētāju kompetence un profesionālisms". Šis faktors nepārprotami parāda docētāju kompetenci un profesionalitāti un aptver zināšanas konkrētā studiju kursā, didaktiskās spējas un jaunā mācību materiāla izklāstu uzskatāmā veidā.

40% respondentu 2.rangu atzīmējuši faktoram – "Docētāju sadarbība ar studentiem". 3.rangs ir piešķirts diviem faktoriem: 45% respondentu piešķir faktoram "Vieslektoru piesaiste studiju procesam", bet 24% respondentu atzīmē faktoru – "Kvalitatīva metodisko materiālu pieejamība". Salīdzinot respondentu procentuālo skaitu, redzam, ka priekšroka ir faktoram "Vieslektoru piesaiste studiju procesam".

Faktoram „Jaunāko metožu izmantošana studijuursos”

respondenti, pēc nozīmīguma, piešķir 4.rangu. Manuprāt, šī faktora nozīmīgums varētu būt augstāks.

5. rangs tiek piešķirts faktoram "Patstāvīgie darbi docētāju klātbūtnē" un faktoram, kuru norāda lielāks respondentu procentuālais skaits "Jaunāko tehnoloģiju izmantošana studiju procesā". 7.rangu 40% respondentu piešķir faktoram – "Izmantotā studentu zināšanu, prasmju, iemaņu un attieksmju vērtēšanas sistēma", taču pēdējo 9. rangs piešķir faktoram "Konsultāciju esamība un pieejamība", lai gan docētāju konsultācijas ir pieejamas 1 reizi nedēļā, studenti vairāk atbalsta sadarbības iespējas ar docētāju nodarbību laikā.

Veicot anketēšanu, svarīgi bija izziņāt respondentu viedokli par vēlamu stundu apjomu attiecīgajos studijuursos. Lai izpētītu LSPA profesionālās programmas 2.studiju gada atsevišķu studiju kursu optimizāciju, tika analizēti respondentu

ieteikumi palielināt vai samazināt kontaktstundu apjomu konkrētiem studiju kursiem (sk. 2.tab.).

2. TABULA

VĒLAMĀIS STUNDU SKAITS ATTIECĪGĀJĀ STUDIJU KURSĀ STUDENTU VĒRTĒJUMĀ (%)

Studiju kurss	jāpalielina	jāsamazina	jāatstāj bez izmaiņām
Sporta medicīna	47	6	47
Pielāgotā fiziskā izglītība	3	22	75
Grāmatvedības pamati	16	19	65
Sporta dejas	44	6	50
Lietvedība	9	19	72
Tiesību pamati	25	28	47
Diplomprojekts	53	12	35
Izvēles kvalifikācija	50	0	50
Izglītība un sports ārzemēs	0	31	69
Smagatlētika	16	41	43
2.prof. kvalifikācijas prakse	16	16	68
Prof. kvalif. prakse (sporta skolotājs)	0	50	50
SPP	9	22	69
Fiziskā sagatavotība	28	28	44

Redzam, ka būtiskas izmaiņas studijuursos – „Pielāgotā fiziskā izglītība”, „Grāmatvedības pamati”, „Lietvedība”, SPP nav jāveic, savukārt studiju kursiem „Sporta medicīna”, „Izvēles kvalifikācija”, „Smagatlētika”, „Fiziskā sagatavotība”, „Sporta dejas” un „Tiesību pamati” kontaktstundu skaits prasa nelielas korekcijas. 53% studentu norāda, ka „Diplomprojekta izstrādei” atvēlētais stundu skaits būtu jāpalielina.

Aptaujas noslēgumā uz jautājumu „Jūsu priekšlikumi studiju programmas satura kvalitātes uzlabošanai?”, studenti norāda: par jaunākās zinātniskās un metodiskās literatūras izmantošanu visos studijuursos; par vieslektoru piesaisti studijuursos; par svešvalodas studēšanas nepieciešamību visus piecus studiju gadus.

Studiju programmas organizēšanas procesa kvalitātes uzlabošanai, studenti norāda, ka nepieciešams: uzlabot studējošo printēšanas, kopēšanas iespējas; topošos izglītības un sporta darba speciālistus (sporta darba menedžerus, skolotājus un fizioterapeitus) dalīt atsevišķās programmās; studiju procesu organizēt četros studiju gados; visu studējošiem vajadzīgo informāciju ievietot LSPA interneta mājas lapā, vai sūtīt pa e – pastu.

SECINĀJUMI

LSPA profesionālās programmas 2.studiju gada studentus studiju procesa realizācija kopumā apmierina, taču lielākā daļa 69% respondentu norāda, ka profesionālā programmas studiju priekšmetu īstenošana notiek vidējā līmenī, kas parāda, ka nepieciešams aktualizēt pedagoģiskās un metodiskās novitātes, kas paredz daudzveidīgāku darba formu un inovatīvo metožu izmantošanu, kā arī studiju kursu satura pilnveidošanu.

Augstu vērtēts piedāvāto studiju kursu lietderīgums.

50% respondentu norāda, ka studiju procesa nodrošinājums ar mācību literatūru un metodiskajiem materiāliem ir tikai daļēji pietiekams.

Izvērtējot studentu ieteikumus par studiju procesa uzlabošanas virzieniem, aktualizēju, svarīgākos studiju procesa un organizēšanas procesa pilnveidošanai:

- rast iespēju lielāku uzmanību pievērst augstskolas studiju vides uzlabošanai;
- rast iespēju LSPA bibliotēkas un lasītavas fondu papildināt ar jaunāko zinātnisko un metodisko literatūru (dažādās valodās), kas sekmētu topošo izglītības un sporta speciālistu kompetences veidošanu un attīstību;
- rast iespēju regulārai vieslektoru pieaicināšanai no dažādām ES valstīm;
- rast risinājumus studentu kopēšanas un printēšanas iespēju nodrošināšanai;
- ieviest 4 gadu studiju programmu (profesionālais bakalaurs „Sporta zinātnē”).

LITERATŪRAS SARAKSTS

1. *Izglītības likums*. Rīga: IZM, 1996.
2. **Liepiņa, K.** Augstākās izglītības kvalitāte. *Rīgas Tehniskās universitātes zinātniskie raksti. 8.sēr. "Humanitārās un sociālās zinātnes"*, 2008, 14. sēj., 15.-23. lpp.
3. *Izglītība pārmaiņām: ilgtspējīgas attīstības mācīšanas un mācīšanās rokasgrāmata*. Liepiņa, Inese (latviešu izdevuma red.). Upsalas Universitāte, 2008. 72 lpp.
4. *Pedagoģijas terminu skaidrojošā vārdnīca*. Skujiņa, Valentīna (autoru kol.vad.). Rīga: Zvaigzne ABC, 2000. 118 lpp.
5. Augstskolu un programmu iekšējās kvalitātes sistēmas, studiju rezultāti un kvalifikāciju ietvarstruktūras [tiešsaiste]. Pieejams: http://www.aic.lv/bolona/Latvija/Sem_latv/kvalitate/Rauhvargers.pdf
6. *Nākotnes izglītības meti UNESCO starptautiskās komisijas ziņojums „Izglītība divdesmit pirmajam gadsimtam”*. Rīga: Vārti, 1998. 106 lpp.
7. **Ābele, A.** Apzināta darbības pašregulācija kā studiju kvalitātes rādītājs. *LSPA Zinātniskie raksti*. Rīga: LSPA, 2000, 13.-15.lpp

8. **Students, I.A.** *Vispārīgā pedagoģija. I daļa*. Rīga: RaKa, 1998. 330 lpp.

Monta Jakovleva. Mg.paed. (graduated in 2005, Latvian Academy of Sport Education). Assistant, educational methodologist of Department of Social Sciences, 333 Brīvības Street, Riga, LV-1006, Latvia, e-mail: monta.jakovleva@lspa.lv

Monta Jakovleva. Evaluation of Quality of Study Process in the Opinion of LSPA Students

In the article are analyzed the opinions of Year 2 students of LSPA Professional study program about the quality of the realization of study process and the directions of its improvement. In the process of research was used student questionnaire, in which are included questions about the implementations of professional program in general and about the study courses acquired, evaluating the quality of their realization in accordance with the evaluation criteria offered. The results of the survey prove that respondents are in general satisfied with the realization of the study process. They highly evaluate the usefulness of study courses, offered in of Year 2 of LSPA Professional study program. Investigating the optimization of separate study courses, were analyzed respondent suggestions to increase or decrease the number of contact classes for offered study courses. The number of contact classes for study courses "Sport medicine", "Optional qualification", "Heavy athletics", "Physical preparedness", "Sport dances" and "The fundamentals of civil rights" needs small corrections. 53% of respondents consider that the number of contact classes for "Working out the Diploma Project" should be increased.

For the evaluation of the realization of the study process the respondents were offered several theoretical aspects, promoting qualitative acquisition of the study courses. Ranking (as to the importance) nine factors of the study process, 78% of respondents ranked as first "Teaching staff competence un professionalism", showing teaching staff knowledge in definite study course, didactical skills and clarity in explaining new study material.

In the conclusions are provided student proposals about the directions of the improvement of study process, emphasizing most important for the important of LSPA study process and its organization.

Монта Яковлева. Оценка качества учебного процесса (точка зрения студентов ЛАСП)

В статье анализируются точки зрения и отношение студентов 2 курса профессиональной программы ЛАСП к вопросу о качестве реализации процесса обучения и направлениях его улучшения. Метод исследования – опрос студентов. Анкета содержала вопросы о реализации профессиональной программы в целом и учебных курсов в частности. Прелagалось проанализировать качество их реализации в соответствии с предлагаемыми критериями оценки. Результаты опроса показали, что реализация учебного процесса в целом респондентов удовлетворяет. Они высоко оценили целесообразность (полезность) освоенных учебных курсов. Изучив оптимизацию отдельных учебных курсов, проанализированы рекомендации респондентов увеличить или уменьшить объем контактных часов учебных курсов профессиональной программы. По мнению респондентов требуется небольшая коррекция количества контактных часов таких курсов как: «Спортивная медицина», «Избранная квалификация», «Тяжелая атлетика», «Физическая подготовка», «Спортивные танцы» и «Основы права». 53% респондентов отметили, что количество контактных часов для курса «Разработка дипломного проекта» необходимо увеличить.

Для анализа реализации процесса обучения, респондентам предложены некоторые теоретические аспекты, которые способствуют качественному освоению учебных курсов. В результате ранжирования 9 факторов учебного процесса по степени их значимости, 78% респондентов на 1 место поставили фактор «Компетентность и профессионализм преподавателя», т.е. знания преподавателя по конкретному учебному курсу, его дидактические способности и способности излагать новый материал в наглядном виде.

В выводах изложены предложения по направлениям улучшения учебного процесса, актуализируя наиболее важные для усовершенствования учебного и организационного процессов в ЛАСП.